Posamezna številka stane 20 v.

52. številka. Maribor, dne 24. decembra 1918. 52. letnik.

SLOVENSKI GOSPODAR

List Gospodinji v pouk in zabavo.

[illegible]

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 40 vin., ali ako je kdo, [illegible] — Inserati se sprejemajo do sobote opoldne. [illegible]

Mir ljudem . . . .

Štiri božične praznike nismo mogli z veseljem ponavljati angeljskego božičnega slavospeva: Slava Bogu ne višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre (svete) volje. Šele peti božič je pripeljal po svetu raztresene ude družin zopet nazaj k domačim božičnim jaslicam. Niso še sicer vsi doma. Naši vjetniki so še v Italiji, drugi v daljni Rusiji, Franciji, Sv. deželi itd. Toda upanje lahko imajo, da slišijo kmalu veseli glas: Domov! Goriške brate je tudi še pregnal tuje zemlje lačni Lah izpod domače strehe. Bridko je to, a upajmo, da si bo kmalu tudi Goričan stavil na svoji neodvisni zemlji nove domove. Nekateri naši možje in fantje še sicer tudi nosijo orožje. Toda niso več daleč v mrzli Galiciji, ne v malarije polni Italiji in Albaniji, ampak blizu doma so, v novi Jugoslovanski domovini branijo domačo, slovensko grudo. Večina pa jih je že doma. Huda je bila štirileta vojska; rane še niso zacepljene, a božično veselje vliva zdravilno olje v skeleče rane. Hišni gospodar gleda v nedolžnih očeseh svojih otrok le mir in brezskrbno veselje. Iz ljubezni do njih dela načrte, kako bo jim pripravil ljubko domačijo. Trpljenje svetovne vojske nam je prineslo jugoslovansko, tujega jarma prosto domovino. To domovino urediti, storiti srečno in zadovoljno, to je naloga naše bližnje bodočnosti. Vojsko so začeli, da bi nas še bolj usužnjili. Bog pa nam je naklonil svobodo: Slava Bogu na višavah! Bog, ki v svoji neskončni previdnosti vodi usodo narodov, naj še nam kmalu nakloni končni svetovni mir, mir in slogo v Jugoslaviji: mir ljuden na zemlji, ki so dobre (svete) volje!

Slovenska krščansko-socialna zveza za Štajersko.

Odbor S. K. S. Z. za Štajersko je imel v Mariboru v četrtek, dne 19. decembra sejo, ki ji je predsedoval dr. Hohnjec. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

1. S. K. S. Z. pozdravlja izvršeno ustanovitev ujedinjene kraljevine S. H. S. in hkrati z zadovoljstvom ugotavlja, da je vselej bila v prvi vrsti tistih organizacij, ki so idejo narodne, kulturne in politične edinosti troimenskega jugoslovanskega naroda razširjale med slovenskim ljudstvom ter so ji v njegovi duši in njegovem srcu pripravljale dovzetna tla.

2. S. K. S. Z. poziva vse Slovence, ki se držijo krščanskega svetovnega naziranja, da se naj, kakor politično pridružijo Vseslovenski ljudski stranki, ozir. njeni članici Slovenski kmetski zvezi, tako glede na nepolitično izobraževalno organizacijo poprimejo S. K. S. Z. in njenih društev po posameznih krajih.

3. S. K. S. Z. opozarja vsa izobraževalna (bralna) društva, ki so v njej včlanjena, naj takoj začnejo s smotrenim izobraževalnim delom in naj od njega ne odnehajo. Čas, v katerega smo stopili, je iz svojega naročja razgrnil veliko vprašanj, ki so življenske važnosti za ves jugoslovanski narod, zlasti za njegov slovenski del. Da bo naš narod uspešno sodeloval pri rešitvi teh vprašanj svoji veri in narodnosti v prid, je poduk neizogibna in nujna potreba. Poduka in pojasnila je tudi treba z ozirom na tiste, ki so tujinskega duha in se pod vplivom tujih hujskarij pred, med in po vojni trudijo zasejati seme razdora med plemena jugoslovanskega naroda in seme nezaupanja zoper naše brate onstran Drine in Save.

4. S. K. S. Z. prav posebno kliče svoje somišljenike na mladinsko izobraževalno delo. Orlovske telovadne organizacije se naj poživijo, kjer so, kjer jih pa ni, naj se ustanovijo. Mladinska izobrazba in vzgoja se naj vrši po mladeniških in dekliških zvezah, ali pa, če takih ni, vsaj v področju Marijinih družb.

Cenjenim naročnikom! Novo leto se bliža; treba bo zopet plačati list. Ker je zveza z Dunajem silno slaba, zato letos ne bomo priložili položnic za pošiljatev naročnine. Položnice potrebujejo v sedanjih razmerah cele 3 tedne, predno pridejo v naše roke; medtem pa se naročniki hudujejo na nas, dasiravno nismo nič krivi. Letos torej kupite denarno nakaznico in nam po nji pošljite naročnino. Nakaznico morate dobro izpolniti. Natančno napišite ob robu svoj naslov; t. j: ime, kraj prebivanja in pošto, da ne bo zmot. Denar pošljite na naslov: Slovenski Gospodar v Mariboru. Obenem napišite tudi poleg svojega imena, ali ste **star** ali **nov** naročnik, ker nam s tem silno olajšate delo in preprečite zmote pri pošiljanju lista. Začnite naročnino takoj zdaj pošiljati da ne pride ob novem letu vse naenkrat, ker bi ne bilo mogoče gladko opraviti. Slov. Gospodar stane za celo leto K 8·—, za pol leta K 4·—, za četrt leta K 2·—.

LISTEK

Vojaški novinec.

Belgijska povest.

Spisal Marie Kunsjans; preložil za „Slov. Gospodar" A. S.

(Dalje.)

Med tem, ko sta tu čakali in govorili o življenju na kmetih, se je častnik vrnil ter z narednikom odšel v sobo za slepce. Ko sta se nekaj časa mudila pri nesrečnikih, je šel zopet po stopnicah dol na dvorišče. Janez je šel za njim s skrinjico na hrbtu in popotno palico v roki, spremljan od narednika tja do vrat častnikovega stanovanja. Tu je častnik slepca sam prijel za roko in mu rekel:

„Tam notri je Katrica; pričakuje vas."

S temi besedami je odprl vrata.

Janez je potegnil iz žepa list ter visoko ga držeč veselo zaklical:

„Katrica, ljuba Katrica, s tabo smem domov! Nič več mi ni treba služiti vojake; tu je moja odpustnica!"

„Res je, kar bravi", je rekel častnik, videč, da se Katrica ni upala verjeti.

Med tem je bil Janez z razprostrtimi rokami stopil v sobo, a Katrica mu ni pohitela nasproti. — Ginjena deklica se je zgrudila s stola ter se po kolenih plazila k svoji dobrotnici, ki je sedela na zofi. Roke dvigaje in plakaje, hvaležno ji zroč v oči, je govorila deklica:

O gospa, kdo naj pride v nebesa, če ne boste vi! Oh, beseda mi zastaja! Srce mi bo počilo, umrla bom od veselja. Hvala vam, tisočkrat hvala;"

In res ji je glava brez moči omahnila gospej v naročje in molče se je oklenila njenih kolen. Naenkrat pa se je vzdramila iz ginjenosti, planila je pokonci ter z glasnim vzklikom, z kateremu je bila se slišati mladeniško ime, stekla z odprtimi rokami proti slepcu.

— — —

Ko sta bila do kraja izrazila svoje veselje in hvaležnost, sta Katrica in Janez zapustila bolnico, spremljena od prijaznih voščil svojih dobrotnikov.

Čudno je bilo videti, kako je cvetoča kmetica, slepega vojaka vodeč za roko, stopala po venlojskih ulicah. Vsi mimogredoči so strmeč postajali, ne toliko opozorjeni od postave nesrečnika, ki je s skrinjico na hrbtu in zelenim senčilom na očeh stopal poleg deklice, kakor od nerazumljivega izraza ponosa in veselja, ki je obrazu dekletovemu dajal nekaj čarobnega in plemenitega.

Dobra Katrica je bila tako ponosna na uspeh svoje požrtvovalnosti in poguma, da je stopala z dvignjeno glavo in veselja žarečim obrazom, ne da bi bila povesila oči pred radovednimi pogledi meščanov.

Silno se ji je mudilo iz mesta, zato je prigovarjala slepca, naj se požuri. Nepričakovana zmaga jo je bila iznenadila. Še zdaj je komaj verjela vse to, in včasih jo je spreletel strah, kakor da bi se bala, da bi ji kdo ne iztrgal nesrečnega prijatelja.

Slednjič je prišla do mestnih vrat; videla je na daljnem obzorju odprto polje, čez katero je držala pot v njeno vas. Šele zdaj se je iz njenih prs izvil glasen krik veselja. Hvaležno je obrnila oči proti nebu, se pokrižala in rekla neizrečeno srečna:

„Zdaj pa le stopiva, Janez! Zdaj sva prosta!"

V.

Huda vročina je še bila, dasi so sence dreves na tleh postajale daljše. Čez pustinjo in polja je še plaval prozorni duh poletja; listja ni ganila niti sapica; ptice so tiho sedele med nepremičnimi listi; vsi glasovi narave so molčali; dokler je neslo oko, ni bilo videti niti ljudi niti živali, bilo je, kakor da je zemlja zadremala od utrujenosti.

Na robu samotne poti, krite od vej mladih hrastov, je ležal vojak z glavo na tornistru in spal. Bil je bos, čevlji so ležali poleg njega.

Mlada kmetica je sedela ob njegovi strani ter upirala vanj bolestni pogled, med tem ko mu je natihem z brezovo vejo muhe preganjala z obraza in nog.

Vojak je ležal na ležišču divje materine dušice, ki je okroginokrog širil sladko vonjavo. Divja zvončica mu je svoje zvončke nagibala čez čelo; poleg njegovih nog je sinjemodri svišč dvigal svoje krasne čašice.

Moral je že dolgo časa počivati, kajti njegova spremljevalka je nemirno pogledala v solnce, kot bi hotela iz teka njegovega določiti, kako daleč se je že pomaknil dan. Morda je pa njena skrb izvirala iz drugega vzroka. In res je zapazila, da se je bilo to solnce zasukalo okrog ogla hrastovega gozda in so njegovi žarki že žgoče padali na telo spečega vojaka. Bila je čedalje bolj v zadregi; vstala je in se ozirala naokrog. Najprej je hotela upogniti veje mladega hrasta in jih zvezati, da bi vojaku podaljšala počitek; a ta poizkus je bil brezuspešen, ker je sijalo solnce že naravnost na cestni rob.

Potihoma in rahlo stopajoč je zdaj zlezla v goščavo in z nožem odrezala dve dolgi, ravni veji, se ustopila pred vojaka in gledajoč na solnce, kakor bi preračunavala načrt, veji vtaknila poleg njega kar v tla. Potem si je odvezala pas ter predpasnik kot široko zagrinjalo obesila pred prijateljev obraz, nato pa je zopet zadovoljna sedla poleg njega.

Še dolgo je poslušala, kako diha, kakor bi hotela šteti udarce njegovega srca. V oči mu ni mogla videti, ker jih je zakrivalo zeleno senčilo.

Slednjič se je vojak zganil, plaho tipal okrog, iztegnil roke ter plaho zaklical:

„Katrica, Katrica, kje pa si?"

Deklica ga prime za roko in pravi:

„Tukaj sem, Janez. Pomirt se. A zakaj se treseš, kaj ti je?"

„Sanjalo se mi je, da si šla od mene", odgovori mladenič in se vzravna. „Kakšne sanje so bile to. Še zdaj sem ves poten od straha."

(Dalje prihodnjič.)